

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1276 Usque Ad Annum 1312

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1766

VD18 90118251

§. 34. Papa missam facit dignitatem suam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67012)

Sæcul. XIII.
A.C. 1294.

Rayn. app.
to. 15.

acerbavit summopere Cardinales renovando decretum de conclavi viginti ab hinc annos a Gregorio X editum, sed executioni non datum. Tres hac de materia sanctiones fecit Coelestinus. Per primam sustulit suspensionem executionis a suis antecessoribus imperatæ. Per alteram absolvit Regem Carolum a juramento, quod Cardinales eum voluerant addere promisso se nullis includendi ædibus, nec detinendi in regno ipsius, si Coelestinus ibi vitam poneret. Per tertiam iussit observari decretum de conclavi, seu moreretur Papa, seu munus abdicaret suum. Scripta fuit 9 Decembris, postquam exuere pontificatum jam statuerat. Et vero de hac agendi ratione conquesti Cardinales quidam, cum Ecclesiam & urbem Romam tali sub regimine in periculo esse cernerent, Papæ Neapolim adeunti insinuebant necessitatem deponendi muneris, quod salvis æqui rectique legibus retinere haud posset.

§. XXXIV.

Papa missam facit dignitatem suam.

Instante dominici adventus tempore Coelestinus parvulo conclavi, quod in palatio sibi faciendum curaverat, pro more

more suo se inclusit, relicta interim tribus Cardinalibus potestate expediendi suo nomine cuncta negotia. Mandatum confectum erat, sed nondum obfirmatum; cum Cardinalis Matthæus Ruber de Urfinis Roma Neapolim reversus, insultates mandati hujus, quod tres facere Papas videretur, Coelestinum edocuit, idque tollere coëgit. Tum iste suo in secessu res sacras meditans, vidensque quantum descivisset a perfectione, ad quam appropinquasset antea, inter lacrymas agebat: Hoc in orbe omnem in animas potestatem habere dicor: cur ergo meam nequeo in tuto ponere, ac exonerare me omnibus his curis, ut tranquillitatem meam æque ac alienam procurem? Num id, quod fieri non potest, a me postulat Deus, nec extulit me, nisi ut præcipitem ageret? Video distractos Cardinales: & querimonias de me omni ex parte audio. Nonne præstat mea rumpere vincula, & sacram sedem relinquere viro, qui Ecclesiam regere in pace queat? Si tamen licet hoc loco cedere, ac meam repetere solitudinem.

Hoc in dubio confugit ad libellum placita juris summatim continentem, quem suo in recessu consuluerat, ut suam scientiæ inopiam suppleret. Videbat ibi cuivis Clerico licere beneficium aut dignita-

Sæcul. XII.
A.C. 1294.

p. 458. c. 3.

p. 459.

Sæcul. XIII.
A.C. 1294.

dignitatem suam abdicare justam ob causam ac ex consensu Præpositi sui. Ambigebat vero, an Papa neminem se superiorem habens hac generali regula comprehensus esset. Igitur rogavit amicum quendam, qui reponebat: Potes haud dubie, dummodo sat causæ habeas. Habeo plus quam satis, subdebat ille, ac meum est id judicare. Consultore alio idem censente perstabat in sententia. At res non latuit Cœlestinianos, sive monachos novæ Congregationis assidue circa Papam versantes. Hi nihil non agebant, ut eum averterent a proposito, dicebantque se, si destitueret ipsos, exagitatum iri undique, nec diu staturus esse se. Quin etiam Neapolitanus populus ab eis clam stimulatus ad arcem, quam Papa incolebat, venit tumultuans, effractisque portis ad ejus conclave usque penetravit, in quod viri nobiles per rumpebant aspectum ejus postulantes. Ipse prodiit ad eos, & in sermone suo dissimulare susceptum consilium tam egregie sciebat, ut eosdem placaret.

Post quinque dies convocatis Cardinalibus exponebat vitam suam in quiete ac inopia ductam, delicias mentis ibi gustatas, & gratias a Deo acceptas cui bona sua omnia, nullum sibi tribuebat. Tum addebat lacrymans: Mea ætas, mei mores, meæ linguæ rusticitas, experientia,

IX. *cau- Am- supe- com- nium- haud- Ha- e, ac e alio a. At e mo- re cir- on a- ofito, exa- os es- pulis- quam- effra- ne pe- rum- ipse- timu- leie- Dardi- quiete- si gu- ni bo- tebat- s. mei- rian- tia,*

tiae, ingenii, ac prudentiae meae parvitas mihi afferunt metum periculi, cui sum expositus in sacra sede. Quapropter a vobis consilium vehementer cupio. Possumne tuto cedere? An Ecclesiae non proderit, si ab dico artem imperandi, quam nescio? Cardinales re probe perpensa suadebant, ut porro per aliquod tempus tentaret, quid posset, mala fugiens consilia, quae negotiis ac ejus existimationi obessent, spondebantque successum prosperum, si fidem ipsis haberet. Interea publicas preces ac supplicationes praeciperet, per quas rogaretur Deus, ut indicaret, quid Ecclesiae suae saluberrimum foret.

saecul. XII.
A. C. 1294.

Igitur solennis supplicatio habebatur a primario Neapolis templo usque ad arcem regiam, quam Papam incolebat, ut refert Ptolomaeus Lucensis, qui aderat. Intererant multi regionis Episcopi cum Religiosis omnibus, omnique Clero. Cum ad arcem ventum est, universum agmen supplicum exclamabat, benedictionem a Papa postulans. Accessit is ad fenestram cum tribus Episcopis: & postquam cupientibus bene precatus fuerat, quidam Episcopus ex ordine supplicantium ejus alloquium petiit: tum nomine Regis, Cleri, populi, regnique totius contenta illum voce orabat, ut, cum esset gloria regni, nullo se modo pateret

Boll. p. 427.

Sæcul.XIII.
A.C.1294.

p.428.

p.460.c.15.

Vading.
1294. n. 6.

Boll.p.460.
c. 17.

teretur adduci, ut dignitati suæ nuncium remitteret. Unus eorum, qui cum Papa erant, hoc jubente respondit, id illum haud cogitare, nisi aliam videat causam, ac religione huc adstringatur. Post hæc Episcopus, qui pro Rege ac regno loquebatur, præcinuit *Te Deum*, & suam quisque domum rediit. Hæc facta sunt initio Decembris sub diem S. Nicolai: credebantque omnes ac ipse Rex Cœlestinum mutasse animum.

Sed die S. Luciae 13 ejusdem mensis senatum habuit, in quo cum sederet trabea coccinea, cæterisque ornamentis indutus suis, clausam papyrum prompsit, & monitis Cardinalibus, ne ipsum interpellarent, aperta charta hæc verba legit: Ego Cœlestinus Papa hoc nomine quintus demissione animi, infirmitate corporis, inopia scientiæ, malignitate populi, legitimis sane causis permotus, ac ne vulnerem conscientiam, ut præteritæ vitæ meæ tranquillitatem & consolationem reperiam, perfectionemque assequar, pontificatum ultro & sponte depono, atque hoc munus & hanc dignitatem expresse ab dico, sacro Cardinalium collegio plenam & liberam faciens potestatem ex hoc ipso temporis momento universalis Ecclesiæ pastorem secundum canones cooptandi. Cardinales continendis lacrymis ac suspiriis impares

impares erant : & Matthæus Ruber Senior inter Diaconos omnium nomine dixit: Sancte Pater! si fieri nequit, ut statuas aliud, per sanctionem declarâ expresse, quemlibet Papam suam dignitatem exuere, & collegium Cardinalium ejus abdicationem accipere posse. Annuit Coelestinus, & Matthæus Ruber dictavit constitutionem, quæ postea sexto decretalium inserta fuit.

Sæcul. XIII.
A.C. 1294.

De renunc.
c. 1.

Tum Coelestinus abiit a Senatu: & Cardinales habita deliberatione cessationem ejus admirati, revocatum monebant, ut maneret tranquillus, & oraret pro populo, quem pastore destitutum relinqueret. At viri species iterum eos in lacrymas solvit: nam positis omnibus suæ dignitatis insignibus monachi simplicis vestem resumpserat. Sacram sedem tenuerat a suffragiis sibi latis quinque menses, & aliquot dies; ab imposta sibi corona tribus mensibus ac dimidio. Hæc Papæ Coelestini abdicatione diversas in partes accepta fuit. Qui rem ex communi hominum profanorum sensu metiebantur, habebant eam pro imbecillitate & abjectione animi: sed sapientissimi eandem veluti summæ virtutis effectum admirabantur.

Dante Inferno canto.
3. fol. 20.
Petrar. vit.
solit. 2. c. 17.

§. XXXV.

Hist. Eccles. Tom. XXII.

B b